

ชื่อภาคินพนธ์	:	อาชีพนวดแผนไทยในระบบธุรกิจกับการยอมรับทางสังคม : ศึกษากรณีพื้นที่กรุงเทพมหานคร
ชื่อผู้เขียน	:	นางสาวป้อมเพ็ชร ชารชารานุกูล
ชื่อปริญญา	:	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	:	2545

การศึกษาเรื่องอาชีพนวดแผนไทยในระบบธุรกิจกับการยอมรับทางสังคม ศึกษากรณีพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาถึงการยอมรับในอาชีพนวดแผนไทยในระบบธุรกิจ 2) ศึกษาเรื่องการสืบทอดอาชีพนวดแผนไทย 3) ศึกษาเรื่องความมั่นคงของอาชีพนวดแผนไทย 4) ศึกษาเรื่องความคาดหวังในอาชีพนวดแผนไทย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการ ผู้เป็นเจ้าของสถานบริการนวดแผนไทย จำนวน 15 คน ครูผู้สอนนวดแผนไทย จำนวน 15 คน หมอนวดแผนไทย จำนวน 100 คน และผู้รับบริการ จำนวน 35 คน โดยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

จากการศึกษาพบว่า การยอมรับอาชีพนวดแผนไทยในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยแยกเป็นความเห็นแต่ละด้านดังนี้

1. การยอมรับในอาชีพนวดแผนไทยว่าเป็นอาชีพมีเกียรติพบว่ากลุ่มครูผู้สอน และผู้รับบริการมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในการยอมรับอาชีพนวดแผนไทยในระดับสูง ซึ่งขัดแย้งกับกลุ่มผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการอาชีพนวดแผนไทยที่มองว่าอาชีพของเขายังด้อยค่า ยังไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปโดยยังถูกมองว่าเป็นอาชีพที่มีการค้าบริการทางเพศแอบแฝง

2. ด้านการสืบทอดอาชีพการนวดแผนไทยในปัจจุบันในภาพรวมมีความเป็นไปได้ในระดับสูงซึ่งต้องอาศัยทักษะความสามารถของครูผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยประสบการณ์ และทักษะในการทำงานอย่างมาก ยังพบว่ากลุ่มผู้ประกอบการ และครูผู้สอนมีความสนใจในการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสตร์การนวดแผนไทยสูงมาก ในขณะที่ผู้ประกอบอาชีพหมอนวด และผู้รับบริการกลับมีความสนใจในการเรียนรู้เพิ่มเติมน้อยมาก

3. ในภาพรวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าอาชีพหมอนวดแผนไทยสามารถสร้างความมั่นคง สร้างรายได้ให้กับผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ได้ในระดับมาก แต่ในส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ประกอบอาชีพหมอนวดกลับมีความคิดเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงในระดับที่ต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลกลุ่มอื่นๆ

4. ในภาพรวมผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังในมาตรฐานฝีมือ มาตรฐานการบริการในอาชีพหมอนวดแผนไทย และมีความพอใจในการดำรงอยู่ของการนวดแผนไทยในปัจจุบันอยู่ในระดับสูงมาก เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศได้ พบว่าในกลุ่มผู้ประกอบการ, ครูผู้สอน และผู้ประกอบอาชีพหมอนวดแผนไทยมองว่าหมอนวดแผนไทยในปัจจุบันมีมาตรฐานในฝีมือสูงจำนวนมาก ซึ่งขัดแย้งกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้รับบริการพบว่าในการใช้บริการมีหมอนวดแผนไทยที่มีมาตรฐานในฝีมือสูงน้อย

ข้อเสนอแนะ

ในระดับนโยบาย รัฐควรออก พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสถาบันพัฒนาการนวดแผนไทย เพื่อการสืบต่อและพัฒนาศาสตร์การแพทย์แผนไทยในสาขาการนวดให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในคุณประโยชน์ที่ได้จากการแพทย์แผนไทยสาขาการนวด ในระดับการจัดการ ควรจัดตั้งให้การนวดแผนไทยอยู่ในรูปแบบขององค์กรอิสระโดยให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงาน ต้องไม่เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรเป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ด้าน คือ การรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ ของสถานประกอบการและหมอนวดแผนไทย, การศึกษาอบรมและพัฒนา, การวิจัยพัฒนาและส่งเสริม

Title of Research Paper : Traditional Thai Masseuse in Business System and Social Acceptance: A Study in Bangkok Area.

Author : Miss. Pompetch Tantaranukul

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2002

Traditional Thai Masseuse in Business System and Social Acceptance: A Study in Bangkok Area.

The study on the topic of "Traditional Thai Masseuse in Business System and Social Acceptance: A Study in Bangkok Area" had the following objectives: 1) to study social acceptance of Traditional Thai Masseuse in business system, 2) to study the transferring of knowledge of Traditional Thai massage, 3) to study job security of Traditional Thai masseuse, 4) to study work expectations of Traditional Thai masseuse.

Informants of the study were drawn from 4 groups, which were 15 entrepreneurs who owned massage business, Thai massage trainers, 100 Traditional Thai masseuses and 35 customers. Accidental sampling technique was employed in Bangkok Metropolitan Area and structured interview and questionnaires were used for data collection. Statistics used for data analysis were percentage and mean.

The study found that, in overall picture, the acceptance in Traditional Thai masseuse was at high level, which was considered in particular aspect as follows:

1) The acceptance in Traditional Thai massages as an honors profession trainers and customers had similar opinion in high level of acceptance. This was different from opinion of the entrepreneurs and the masseuses who perceived their profession as a lower-class profession and lack of acceptance from the public as well as it was shadowed by sex industry.

2) The transferring of knowledge of Traditional Thai massage. Presently, there was possibility in transferring of knowledge of Traditional Thai massage, which must rely on skills, and capacity of the trainers. This was because Traditional Thai

masseuses need high work experiences and skills. In addition, it was found that entrepreneurs and trainers had been high interesting in advancing their learning and knowledge about Thai massage. While, Traditional Thai masseuse and customers had very low interest.

3) Job security In overall picture, informants agreed Traditional Thai masseuse could gain job security and in come at high level .On the other hand, Traditional The masseuse themselves perceived their profession with low job security when comparing with other groups of informants.

4) Overall, informants had expectation in skill standard and service standard of Traditional Thai masseuse and had satisfaction on the existence of Traditional Thai massage at very high level. It was considered, as a profession for easing economic problem of the country the study found that perception of the entrepreneurs, trainers, and Traditional Thai masseuse on skill standard was very high. This was contrary to perception of customers who mentioned that only few Traditional Thai masseuses had high skill.

Recommendations:

At policy level, government should pass the law to establish Traditional Thai massage institute in order to assure its transferring and development of Science in Medicare especially in Traditional Thai massage, and to upward Traditional Thai massage standard to be widely accepted.

At management level, the institute should be organized as an independent organization with flexibility in operation and should be not-for-profit. Its main objectives should be accreditation of standard and quality assurance of the enterprise and Traditional Thai masseuse, study, training and development as well as research and development and promotion.